

RAZVOJNI JEZIČKI POREMEĆAJ (DEVELOPMENTAL LANGUAGE DISORDER)

ZA RODITELJE: ŠTA JE DLD?

Razvojni jezički poremećaj (Developmental Language Disorder - DLD) opisuje decu koja imaju teškoće u razumevanju i upotrebi jezika.

Te jezičke teškoće:

- počinju u detinjstvu i mogu da se nastave u odraslom dobu
- značajno utiču na komuniciranje u školi, kod kuće i u svakodnevnom životu
- ne mogu da se objasne nijednom drugom dijagnozom, npr. autizmom, intelektualnom zaostalošću ili povredom mozga
- mogu da se jave uz neke druge poremećaje, npr. ADHD i disleksiju
- mogu da se ublaže specijalističkim intervencijama, iako do poboljšanja može da prođe dosta vremena.

KOGA POGAĐA DLD?

- DLD je vrlo čest. Pretpostavlja se da DLD ima jedno od 14 dece – **što znači dva deteta u svakoj učionici.**
- DLD može da se javi zajedno sa ADHD-om i disleksijom.

ŠTA IZAZIVA DLD?

- Uzrok DLD-a nije poznat. Ponekad je DLD nasledan.
- Učenje više jezika ne izaziva DLD, međutim teškoće mogu da se ispolje u svim jezicima kojima je dete izloženo. Deca koja imaju DLD mogu da nauče više od jednog jezika, samo što će im za to trebati više vremena.

KAKO IZGLEDA DLD?

Deca koja imaju DLD mogu da imaju teškoće sa:

- **Jezičkim sadržajem:** kako se komuniciraju ideje, dešavanja, postupci i veze.
- **Jezičkim oblicima:** načinom na koji se organizuju zvukovi, reči i rečenice da bi imale smisla.
- **Upotrebom jezika:** društvenim pravilima koja se odnose na komuniciranje, npr. naizmenično govorenje i gledanje u oči.

ŠTA JE LDC?

Deci koja imaju DLD su od pomoći učitelji i pomoćno osoblje škole koje je obučeno i ima podršku logopeda. Centri za razvoj jezika (Language Development Centres - LDCs) su nezavisne državne škole za decu koja imaju DLD i koja ispunjavaju određene uslove. Deca moraju da imaju uput za LDC od logopeda, školskog psihologa ili pedijatra. Uputi se predaju svake godine u septembru za upis sledeće godine.

Primljeni učenici će ići u LDC umesto u lokalnu školu za ostale učenike i učestvovali u specijalnom jezičkom programu povrh nastavnog programa koji se sprovodi u Zapadnoj Australiji. Organizacija NEMLDC vodi brigu o deci od zabavišta (Kindergarten) do drugog razreda (Year 2), **najviše tokom tri godine.** Nakon toga deca prelaze u lokalnu školu.

VIŠE INFORMACIJA?

- Za više informacija o DLD-u, kontaktirajte službu **NEMLDC & Outreach Service** na 9218 1600 ili pogledajte naš vebsajt, na: <http://northeastldc.wa.edu.au/>.
- Služba za razvoj dece - **Child Development Service (CDS)** - pruža besplatne usluge deci na gradskom području Perta. Informacije o uputima ćete naći ovde: <https://cahs.health.wa.gov.au/our-services/community-health/child-development-service>
- **Privatne logopede (speech pathologists)** – možete da nađete na vebsajtu organizacije Speech Pathology Australia na www.speechpathologyaustralia.org.au ili na vebsajtu Private Speech Pathologists Association of Western Australia, na www.pspawa.com.au.

Više informacija o DLD-u ćete naći ovde: <https://radld.org/>